

Посольство
Великої Британії
в Україні

STABILIZATION
SUPPORT SERVICES

ЗВІТ

про роботу радників з питань
внутрішньо переміщених осіб

за період
з 1 по 28 лютого 2018 року

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ

II. КЛЮЧОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОГРАМИ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД

III. АДВОКАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ РАДНИКІВ

3.1. ЗАХОДИ, НАВЧАЛЬНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ПРОГРАМИ

3.2. МОНІТОРИНГОВА ТА АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.3. НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

IV. АНАЛІЗ ЗВЕРНЕНЬ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД

V. ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Скорочення (у порядку появи у тексті):

- Програма – Програма «Радник з питань внутрішньо переміщених осіб»
ВПО – Внутрішньо переміщена особа
Мінсоцполітики – Міністерство соціальної політики України
МТОТ – Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України
МВС – Міністерство внутрішніх справ
СБУ – Служба безпеки України
КМУ – Кабінет Міністрів України
УВКБ ООН – Управління Верховного комісара ООН у справах біженців
ПФУ – Пенсійний фонд України
НУО – Неурядова організація
УПСЗН – Управління праці та соціального захисту населення
ГО – Громадська організація
МКП – Місця компактного поселення
ВНЗ – Вищий навчальний заклад
РДА – Районна державна адміністрація
БФ – Благодійний фонд
ОДА – Обласна державна адміністрація
ОРДЛО – Окремі райони Донецької і Луганської областей, де органи державної влади України тимчасово не здійснюють своєї діяльності
ЄІБД ВПО – Єдина інформаційна база даних про внутрішньо переміщених осіб

I. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ

Програма «Радник з питань внутрішньо переміщених осіб» (далі – Програма), реалізується організацією «Stabilization Support Services» за фінансової підтримки Уряду Великої Британії у рамках проекту «Подолання соціальних наслідків конфлікту на Донбасі та незаконної анексії Криму за допомогою державних структур в Україні та громадянського суспільства».

До Програми залучено 26 радників з питань внутрішньо переміщених осіб (далі - ВПО), що були обрані на підставі прозорого конкурсу та працюють при департаментах обласних державних адміністрацій системи соціального захисту населення України. По два радники представлені на регіональних рівнях (Донецька та Луганська області), чотири – на центральному (Міністерство соціальної політики України і Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України) та по одному раднику в інших областях України, які охоплює Програма.

Радники разом з Міністерством соціальної політики України (далі – Мінсоцполітики), Міністерством з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України (далі – МТООТ) та місцевими органами виконавчої влади розв'язують проблемні питання ВПО на місцях.

За даними структурних підрозділів соціального захисту населення, обласних та Київської міської державних адміністрацій на 26 лютого 2018 р. взято на облік 1 490 085 ВПО, або 1 215 164 сімей із Криму та Донбасу¹.

¹ <http://www.msp.gov.ua/news/14864.html>

II. КЛЮЧОВІ АКТИВНОСТІ ПРОГРАМИ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД

Протягом звітного періоду радники надали 2 742 послуги.

Програма звернулася з офіційними листами до Міністерства внутрішніх справ (далі – МВС) та Служби безпеки України (далі – СБУ) з проханням ініціювати зміни до Розпорядження Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) №1085-р². Після прийняття у лютому цього року змін до даного Розпорядження було виявлено, що селище Травневе Бахмутського району Донецької області віднесено до Переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади не здійснюють свої повноваження, хоча насправді селище залишається на лінії розмежування. Також аналогічні звернення були ініційовані Програмою через МТОТ щодо селища Гладосове, що підпорядковується Горлівській міськраді Донецької області, та села Новоолександрівка Попаснянського району Луганської області.

Маючи представників в регіонах України та активно співпрацюючи з органами влади у центрі та на місцях, Програмою було проаналізовано найбільш актуальні проблеми дітей в умовах збройного конфлікту. З цього приводу Програма звернулася з офіційним листом до Голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму з проханням щодо організації і проведення комітетських слухань з прав людини в Україні в умовах збройного конфлікту. Дана інформація була представлена на засіданні Комітету наприкінці лютого 2018 р. Було вирішено, що слухання будуть ініційовані Комітетом та проведені в кінці березня 2018 р.

Розпочалося громадське обговорення проекту закону «Про реабілітацію осіб, які забезпечували державну безпеку України, захист від надзвичайних ситуацій та деяких інших осіб»³, співавторкою якого є експертка Програми. Закон розробили представники офісу Уповноваженого Президента України з питань реабілітації учасників АТО, спільно з представниками професійних спільнот фахівців реабілітації та психічного здоров'я, а також громадськими активістами. Законопроект, серед іншого, надає чітке та сучасне розуміння психологічної реабілітації та визначає процедури її надання, охоплюючи психологічною допомогою дітей та жертв збройного конфлікту.

У місті Харкові за ініціативи УВКБ ООН і організаційної підтримки Програми відбувся координаційний семінар для спеціалістів управлінь Пенсійного фонду України (далі – ПФУ) в Харківській області «Актуальні питання пенсійного забезпечення, враховуючи зміни до законодавства України від 01.01.2018 та пенсійне забезпечення ВПО», в якому взяли участь більше сотні фахових спеціалістів ПФУ та системи соціального захисту населення. Під час заходу були розглянуті питання пенсійного забезпечення жителів територій, що не контролюються Урядом України з точки зору міжнародних організацій, зміни у законодавстві України стосовно пенсійного забезпечення, а також практичні аспекти пенсійного забезпечення ВПО, особливості взаємодії з системою соціального захисту і актуальна судова практика у пенсійних справах у Харківській області. Менеджерка

² <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1085-2014-%D1%80>

³ <https://viche-online.org/rehab/>

Програми, яка виступила одним з доповідачів підняла теми проактивної участі представників ПФУ у роботі комісій з питань відновлення пенсій, захисту персональних даних та взаємодії з правоохоронними органами. Також ініціювала обговорення теми пенсійного забезпечення для жителів територій, що тимчасово не контролюються Урядом України та роз'яснила присутнім перспективи запровадження законопроекту №6692⁴, підготовка якого була ініційована та координувалась експертами Програми. Аналогічні координаційні семінари також відбулися у лютому у Запоріжжі, Святогірську та Дніпропетровську.

1. Підвищення рівня знань представників неурядових організацій

Радниками було проведено 77 зустрічей з представниками неурядових організацій (далі - НУО).

354 представника НУО отримали консультації від радників Програми.

В рамках підписаного Меморандуму⁵ протягом лютого 2018 р. Програмі передано 26 кейсів. Більшість запитів стосувалися призначення адресної допомоги ВПО та пенсійних виплат. Радники врегулювали 15 кейсів, решта випадків перебуває на розгляді. Також було вирішено 11 кейсів за попередні місяці.

2. Інформування працівників УПСЗН

За звітний період 417 службовців управлінь праці та соціального захисту населення (далі - УПСЗН) отримали консультації від радників Програми. Всього Програма надала консультації 929 службовцям.

3. Комунікаційні активності

14 лютого відбулася прес-конференція на тему порушення прав сучасних дітей війни «Сучасні діти війни в Україні: ефективний захист чи зволікання?». Діюча з квітня 2017 року постанова КМУ №268⁶ не лише штучно занижує кількість постраждалих дітей, а й призводить до повторного їх травмування. На заході було презентовано проект змін до постанови, що був розроблений в рамках співпраці з Мінсоцполітики та громадськими активістами, у тому числі з представниками Програми.

⁴ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62241

⁵ Тристоронній Меморандум про співпрацю і взаєморозуміння було підписано 6 жовтня 2017 р. між МТОТ, ГО «Донбас СОС» та Програмою.

⁶ <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/249884414>

III. АДВОКАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ РАДНИКІВ

Для врегулювання актуальних питань соціального захисту ВПО та проблемних питань, що з'являються внаслідок внесення змін до законів та постанов стосовно ВПО, радники Програми розробляють актуальні пропозиції для органів влади, проводять консультації з неурядовими організаціями та здійснюють адвокацію серед громадян.

3.1. ЗАХОДИ, НАВЧАЛЬНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ПРОГРАМИ

Протягом лютого 2018 р. радники Програми надавали роз'яснення, листи та експертні висновки з питань поновлення порушених прав ВПО та щодо правильного застосування норм права із соціального захисту. Підготовлено 90 тематичних документів. Також радники Програми організували або взяли участь як тренери у 48 навчальних зустрічах з передачі досвіду (тренінги, лекції, семінари, воркшопи). Учасниками таких навчальних зустрічей загалом стали 1 181 фахівець (з них – 74 % жінок). Загальна кількість заходів, до яких долучилися радники, у лютому становить 200.

Радники національного рівня Мінсоцполітики провели у місті Києві зустріч з керівником іпотечного центру Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву щодо участі ВПО у програмі «Доступне житло». За результатами зустрічі останнім прийнято рішення про закупівлю пристрою для зчитування інформації з ID-карток. Також було проведено робочі зустрічі з начальниками управлінь Мінсоцполітики.

Радниця національного рівня МТОТ прийняла участь у координаційній зустрічі донорських організацій та виконавців проектів з підтримки соціального підприємництва та бізнес-ініціатив ВПО; у зустрічі з Старшим радником Міністра з питань тимчасово окупованих територій та ВПО Норбертом Рюче стосовно подальшої співпраці; у зустрічі з представниками МТОТ і громадської організації (далі – ГО) «Донбас СОС» щодо подальшої співпраці в межах Меморандуму; у робочій зустрічі координаторів робочих підгруп МТОТ. Також відвідала презентацію щодо порядку роботи Миротворчої місії ООН та фінальне засідання Наглядової ради Проекту Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні».

Радниця у місті Києві та Київській області провела зустріч з Норвезькою радою у справах біженців в Україні (NRC), під час якої було обговорено подальшу співпрацю щодо вирішення питань місць компактного поселення (далі – МКП). Також у лютому радницею було проведено три діалогові зустрічі в Луганській області:

1) Зустріч з громадою міста Лисичанськ, яку в 2014 році було відрізано від котельні та досі не забезпечено опаленням. Радниця супроводжує цей кейс вже 4 місяці, протягом яких було зроблено ряд офіційних запитів, що посилює позицію громади та дозволило сісти за стіл переговорів. В заході взяли участь представники місцевої громади, юристи та заступник губернатора Луганської області. В ході переговорів громаді було запропоновано ряд кроків, які допомогли б відновити постачання тепла в оселях. Наразі, як виявилось, ці кроки неможливо реалізувати, тому громада повертається до розроблених спільно з радницею планів.

2) Зустріч з громадою селища Тошківка, а також місцевими депутатами і головою селищної ради. Через пошкоджений в результаті військових дій газопровід населений пункт безпозбавлений газопостачання з червня 2017 року. Радниця супроводжує кейс з липня 2017 року. Результатом роботи стало досягнення порозуміння як в самій громаді, так і між громадою, і районною та обласною радами. Було прийнято рішення провести нову лінію газогону та відновити газопостачання з території, що підконтрольна Уряду України. Роботи почали проводити на початку грудня 2017 року. На зустрічі було визначено основні потреби сторін та прописано шляхи їх задоволення.

3) Зустріч з представниками переміщеного в місто Лисичанськ вищого навчального закладу (далі - ВНЗ). Конфлікт виник між викладачами, які хочуть змістити ректора та його прихильниками. Діалог вівся з уповноваженим представником, планувалася спільна зустріч. Після втручання адміністрації закладу та керівництва міста активно почали вживатися заходи по налагодженню діалогу. Наразі, ситуація вийшла з критичного стану і викладачі почали домовлятися між собою без участі третіх сторін.

У Донецькій області радники взяли участь у тренінгу з питань протидії гендерному насильству Радника ООН з гендерних питань. Відбулася робоча нарада за результатами впровадження обласної Програми адаптації та інтеграції ВПО, обговорені пропозиції на наступний рік. Захід відбувся за підтримки Програми. Також радники долучилися до круглого столу «Доступ до правосуддя та адвокація» у місті Маріуполь. Протягом звітного періоду було проведено зустрічі з представниками районних державних адміністрацій (далі – РДА) та органами місцевого самоврядування Донецької області, проводилися зустрічі та наради з керівниками та працівниками УПСЗН.

Радниці у Луганській області продовжили свою участь в обласному семінарі «Організація забезпечення осіб з інвалідністю технічними засобами реабілітації, з урахуванням ВПО та постраждалого мирного населення, особливості роботи територіальних центрів в об'єднаних територіальних громадах». Відбулася робоча зустріч Групи по правовому захисту УВКБ ООН; зустріч з начальником Головного територіального управління юстиції в Луганській області. Радниці долучилися до круглого столу «Дотримання прав дитини в зоні проведення АТО: поточна ситуація та механізми моніторингу»; регіонального семінару «Впровадження Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей в Луганській області»; практичного семінару «Місцеве самоврядування та участь громадян»; тренінгу «Принципи «Не нашкодь». Також радниці прийняли участь у засіданні робочої групи із підведення підсумків та планування діяльності у Донецькій та Луганській областях із впровадження гендерного бюджетування, гендерних експертиз у прийнятті рішень і подальшому сприянню створенню гендерних рад та написання відповідних програм і планів заходів, разом із фахівцями Українського жіночого фонду та ООН Жінки.

Радниця у Харківській області організувала і провела тренінг для ВПО в місті Ізюм «Зміни в законодавстві та постанови Кабінету Міністрів України стосовно захисту ВПО у 2018 р.». Також взяла участь у семінарі-обговоренні «Права біженців та ВПО в Україні»; у регіональному форумі «Правовладдя і суспільство»; у круглому столі «Імплементация ромської Стратегії в Харківській області».

Радниця у Запорізькій області провела тренінгову сесію з питань звернень громадян та соціального захисту ВПО у місті Бердянськ. Організувала спільно з ГО «Крим СОС» та промодерувала круглий стіл «Співпраця громадських організацій та державних установ Запорізькій області як невід’ємна складова успішного розвитку» у місті Мелітополь, та круглий стіл «Актуальні питання соціального захисту ВПО. Презентація Довідника з питань звернень громадян» в місті Приморськ. Взяла участь у координаційному семінарі для спеціалістів управлінь ПФУ; у супервізії «Базові навички медіатора»; у круглому столі Інституту демократії ім. Пилипа Орлика «Чи існує комплексний підхід до вирішення питання житла у Запоріжжі». Також радниця стала співавторкою «Довідника з питань звернень громадян», який було підготовлено спільно з організацією переселенців ГО «Донбаська Ініціатива «Міст» та надруковано за підтримки благодійного фонду (далі – БФ) «Право на захист». Було проведено 5 виїзних зустрічей в МКП з презентацією довідника.

У Дніпропетровській області радник взяв участь у тренінгу «Написання проектів. Фонди ЄС», провів координаційну зустріч співробітників районних УПСЗН міста Дніпро, обласного департаменту та місцевих НУО. Радник взяв участь у першій всеукраїнській науково-практичній конференції «Психологічні засади забезпечення службової діяльності працівників правоохоронних органів».

Радник у Херсонській області взяв участь у зустрічі «Огляд законодавчих змін щодо ВПО у 2018 р.» з представниками МТОТ; у зустрічі «Актуальні питання соціального захисту внутрішньо переміщених осіб та зміни у законодавстві» з представниками міських НУО, що працюють з ВПО. Також радник провів зустріч з ГО «Десяте Квітня», на якій були розглянуті можливості співпраці даної організації та Програми.

Експерти Програми долучилися до круглого столу присвяченому роботі, яка проводиться для надання допомоги звільненим з полону на тимчасово непідконтрольних Уряду територіях. Даний захід було організовано офісом Уповноваженого Президента України з питань реабілітації⁷. Також експерти Програми провели зустріч з представником Гельсінської спілки з прав людини. Під час зустрічі було досягнуто домовленості спільно розробляти законодавчий акт щодо соціального захисту, реабілітації та реінтеграції звільнених осіб відповідно до концепції Гельсінської спілки.

Відбулася зустріч з представником коаліції «Справедливість заради миру на Донбасі» (неформальна спілка 17 громадянських правозахисних організацій та ініціатив) головою громадської організації «Східноукраїнський центр громадських ініціатив». У ході зустрічі були обговорені моніторингові дані дітей, які були залучені до несення служби зі зброєю на блокпостах, та обговорювалися рекомендації щодо внесення змін в кримінальний кодекс України.

Також представники Програми взяли участь у круглому столі, що був організований представництвом «Help Age» в Україні; у засіданні Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення; в адвокаційному мозковому штурмі УВКБ ООН; у

⁷Офіс Уповноваженого Президента України з питань реабілітації учасників антитерористичної операції, які одержали поранення, контузію, каліцтво або інші захворювання під час участі в антитерористичній операції.

координаційній зустрічі організацій-членів Форуму НДО в Україні; у саб-кластері з питань психічного здоров'я та психосоціальної підтримки; у тренінгу «Аналіз законодавства на відповідність принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», який був організований «Радою жіночих ініціатив»; та у круглому столі «Як вийти з бульбашки: робота гендерночутливої редакції», ініційованому ресурсом «Повага. Кампанія проти сексизму в українських ЗМІ та політиці».

У лютому було 18 друкованих згадок про радників та Програму, 2 сюжети, 1 телефір та 12 радіофірів за їх участю. Окрім того, радники надали 4 коментарі, взяли участь у 4 круглих столах, 4 прес-конференціях та 1 іншому медійному заході.

3.2. МОНІТОРИНГОВА ТА АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У лютому радники Програми провели 29 моніторингових та аналізів. Зокрема, радником національного рівня Мінсоцполітики здійснено аналіз тексту Розпорядження КМУ №79-р⁸ щодо змін до Розпорядження КМУ 1085-р та за його результатами підготовлено роз'яснення, а також проекти листів до МВС та СБУ.

Радник у Донецькій області разом з правозахисниками, представниками НУО та незалежними журналістами продовжив збір інформації щодо порушення прав ВПО на отримання пенсії. В рамках підготовки до круглого столу «Доступ до правосуддя та адвокація», радник підготував аналіз судової практики та законодавчих ініціатив у справах за участі ВПО. Також було підготовлено аналіз національної практики з питань невиконання або несвоєчасного виконання судових рішень.

У Запорізькій області радницею підготовані та надіслані роз'яснення для УПСЗН щодо Розпорядження КМУ 1085-р, а саме з питань використання карт адміністративно-територіального устрою, роботи з оновленим програмним забезпеченням.

У Харківській області проведено моніторингові візити до МКП та проведено збір інформації за запитом ГО «Донбас СОС» та МТОТ. Надано організаційну та технічну підтримку УВКБ ООН з обліку осіб, які мають статус біженців у тому числі статус ВПО.

3.3. НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Радник національного рівня Мінсоцполітики взяв участь у підготовці проектів пропозицій щодо змін до постанови КМУ №365⁹. Також підготував проект роз'яснення щодо застосування інформації ПАТ «Ощадбанк» у фізичній ідентифікації ВПО; запит до ПАТ «Ощадбанк» щодо дотримання положень постанови КМУ №637 про ідентифікацію отримувачів соціальних виплат; запит до Пенсійного фонду України щодо інвентаризації особових справ пенсіонерів, які є ВПО; запит до Головного Управління ПФУ в Донецькій області щодо дотримання порядку припинення пенсійних виплат ВПО.

⁸ <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/79-2018-%D1%80>

⁹ <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249110200>

Радниця у місті Києві та Київській області продовжила роботу над змінами до проекту постанови КМУ «Про внесення змін до постанов КМУ від 24 вересня 2008 р. № 866 і від 05 квітня 2017 р. № 268». На підтримку даного проекту було проведено прес-конференцію з іншими членами робочої групи. На сьогоднішній день проект знаходиться вже в КМУ. Основною метою змін є захист прав та інтересів дітей, які постраждали від збройного протистояння, та зменшення ймовірності повторного травмування дітей при проходженні процедури отримання статусу.

У Дніпропетровській області впродовж звітнього періоду основна нормотворча робота була сконцентрована на просуванні розробленого проекту нової обласної програми інтеграції та соціалізації ВПО на 2018-2021 роки. Було проведено ряд координаційних зустрічей зі співробітниками різних департаментів обласної державної адміністрації (далі – ОДА) та обласного центру зайнятості.

Експерти Програми розпочали розробку законодавчого акту щодо визнання та забезпечення соціальною допомогою осіб, які перебували у вимушеній ізоляції на тимчасово непідконтрольних Уряду територіях.

IV. АНАЛІЗ ЗВЕРНЕНЬ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД

У лютому 2018 р. радниками було надано 1 875 консультацій для 1 283 (з них – 69% жінок) службовців та представників неурядових організацій. 445 ВПО (з них – 83% жінок) отримали інформацію щодо можливостей та програм для переселенців в регіонах. Службовцям за звітний період всього було надано 1 440 консультацій. Представникам неурядових організацій було надано 435 консультацій для 354 осіб (з них – 64% жінок) (див. Таблицю 1).

Таблиця 1. Розподіл консультацій за типом неурядових організацій, кількість наданих радниками консультацій

Національні організації	302
Міжнародні організації	133
Всього	435

У лютому 2018 р. найбільше консультацій стосувалося питань призначення соціальних виплат (628 звернень) та призначення пенсій (344 звернень) (див. Таблицю 2).

Таблиця 2. Динаміка розподілу консультацій за типами запитань, кількість наданих радниками консультацій

	Травень 2017	Червень 2017	Липень 2017	Серпень 2017	Вересень 2017	Жовтень 2017	Листопад 2017	Грудень 2017	Січень 2018	Лютий 2018
Роз'яснення щодо послуг ПАТ «Ощадний банк України»	157	128	73	53	67	62	70	61	42	48
Процедури верифікації та фізичної ідентифікації	318	387	273	256	240	257	229	233	385	237
Оформлення довідки ВПО	216	349	306	315	234	336	262	298	242	259
Призначення соціальних виплат	578	1163	654	632	516	640	679	640	397	628
Призначення пенсій	258	414	309	468	364	362	424	447	331	344
Захист прав дітей	72	112	57	64	58	142	117	101	79	67
Взаємодія з правоохоронними органами	227	249	59	79	31	50	59	64	42	27
Інше	398	497	242	265	177	317	368	318	292	265

Радниками національного рівня Мінсоцполітики надавалися консультації та роз'яснення фахівцям територіальних органів соціального захисту населення та працівникам Мінсоцполітики. Переважна більшість запитів надходила з Київської області, разом з тим надходили й питання з Івано-Франківської, Дніпропетровської, Херсонської, Миколаївської, Полтавської, Запорізької та Харківської областей. Питання спрямовані з регіональних управлінь соціального захисту переважно стосувались окремих випадків застосування законодавства. За тематикою переважна більшість питань стосувалась проблем документування ВПО та постановки їх на облік, питань призначення та відновлення соціальних виплат різним категоріям ВПО. Більшість питань, що надходять до

Мінсоцполітики стосується проблеми забезпечення житлом ВПО (як постійним, так і тимчасовим). На постійній основі надавались консультації фахівцям Мінсоцполітики щодо правового обґрунтування відповідей на запити інших органів влади, а також звернення громадських організацій, представників ЗМІ. Ряд питань - процесуального провадження в адміністративних судах по справах за участю ВПО.

Радницею національного рівня МТОТ надано інформацію ГО «Донбас СОС» щодо житлової програми для ВПО у місті Харкові, стосовно розподілу субвенції від МТОТ для міста Маріуполь та інформацію про тимчасове житло по регіонах. Для МТОТ було зібрано інформацію (адреси, контактні дані керуючих МКП тощо) за місцями компактного поселення, які знаходяться в Харківській, Запорізькій та Дніпропетровській областях.

У місті Києві та Київській області консультації державним службовцям у лютому найчастіше стосувалися змін до Розпорядження КМУ 1085-р. Були звернення щодо виплати пенсій особам, які зареєстровані в ОРДЛО, але перемістилися до настання відповідних обставин. Почастішали звернення щодо відмови у призначенні адресної допомоги дітям, які отримали паспорт вже після переміщення.

Протягом звітного періоду радником у Донецькій області надавались консультації, службовцям, посадовим особам органів місцевого самоврядування, фахівцям міжнародних, національних та місцевих неурядових організацій. Найбільш актуальними питаннями були: пенсійне забезпечення ВПО; верифікація ВПО; особливості розгляду судових справ за зверненнями ВПО та позовів до ВПО; надання субсидій ВПО; спадкування після ВПО та на тимчасово невідконтрольних Уряду територіях; житлові питання; компенсації за зруйноване майно.

У Луганській області проводились консультації спеціалістів соціального захисту та ПФУ в області з питань надання статусу ВПО, видачі довідок ВПО, права громадян з числа ВПО на отримання адресної допомоги за різних обставин, виконання рішень місцевих судів.

Радницею у Харківській області протягом лютого надано консультації працівникам ПФУ, Департаменту соціального захисту населення Харківської ОДА та Харківської міської ради, районним УПСЗН. Здебільшого звернення були щодо надання персональних даних ВПО співробітникам СБУ; отримання статусу дитини-сироти; пересилки пенсійних справ; включення ВПО до гуманітарних та житлових програм.

У Запорізькій області радницею проведено консультативні наради з представниками НУО, які опікуються проблемами ВПО в регіоні. Основні питання, що підіймалися - зміна умов реалізації проектів організаціями, переформатування діяльності, спільне планування наступних дій. У поточному місяці радниці надходили скарги щодо ситуації з відключенням енергопостачання у модульному містечку у місті Запоріжжя. Для мешканців МКП проведено чисельні консультації.

Протягом звітного періоду основні теми, з яких проводились консультації у Дніпропетровській області, стосувались некоректної роботи ЄІБД ВПО, відсутності доступу

до неї, роз'яснень чинної нормативно-правової бази. Було організовано ряд виїзних консультацій до міських та районних УПСЗН області та МКП, що надало змогу не допустити порушення прав ВПО.

У Херсонській області тематика звернень в цьому місяці в більшості стосувалася складнощів отримання довідки ВПО для дитини, яка має паспорт нового зразка (ID) без зазначення місця реєстрації та отримання адміністративних послуг. Надходили питання щодо отримання адміністративних послуг, а саме оформлення паспорту громадянина України та вклеювання фотокартки по досягненні віку 25 або 45 років. Також до радника зверталися щодо питань проведення перевірок місця проживання, затримки відповідей від Державної прикордонної служби тощо.

Експертами Програми продовжено консультації для звільнених з примусової ізоляції цивільних осіб (11 консультацій) щодо отримання соціальної допомоги. Розроблено покрокову інструкцію (пам'ятку) для осіб, які повертаються з полону з відповідями на питання про їх права та порядок їх реалізації.

V. ВИСНОВКИ, РЕКОМЕНДАЦІЇ

Прийняття змін до Розпорядження КМУ №1085-р суттєво допомогло у призначенні соціальної допомоги тим ВПО, які перемістились з населених пунктів, що не були відображені у відповідних переліках. Водночас з невідомих причин селище Травневе Бахмутського району Донецької області, селище Гладосове, що підпорядковується Горлівській міськраді Донецької області, та село Новоолександрівка Попаснянського району Луганської області були вилучені з переліку населених пунктів, що знаходяться на лінії розмежування, що поставило під загрозу соціальну підтримку населення цього селища.

Підписання Президентом 20 лютого 2018 р. проекту Закону №7163¹⁰ щодо деокупації та реінтеграції Донбасу потребує нагального аналізу та доопрацювання підзаконних нормативних актів з метою приведення їх у відповідність до закону.

Недостатність фінансування державної програми «Доступне житло» суттєво не змінює катастрофічного становища із забезпеченням ВПО житлом. Водночас внесення змін до постанови КМУ №422¹¹ за відсутності самих фондів тимчасового житла не змінює стан вирішення питання по суті.

¹⁰ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62638

¹¹ <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/422-2008-%D0%BF>